

Základná škola, Lipová 2, Rajec

Smernica o postupe pri oznamovaní protispoločenskej činnosti

Schválil:	PaedDr. Marian Paprskár
Účinnosť od:	1.9.2023
Záväznosť pre:	zamestnancov Základnej školy, Lipová 2, Rajec

Riaditeľ školy v súlade s ustanovením § 10 ods. 8 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti“) vydáva túto smernicu:

Smernica o postupe pri oznamovaní protispoločenskej činnosti

Článok I.

Účel a úvodné ustanovenia

Účelom tejto smernice je podrobnejšia úprava postupu pri oznamovaní protispoločenskej činnosti u zamestnávateľa, ktorým je Základná škola, Lipová 2, Rajec.

1. Táto smernica upravuje postup pri podávaní a prijímaní oznámení, týkajúcich sa kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „protispoločenská činnosť“), o ktorej sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, postup pri evidovaní oznámení a preverovaní oznámení, pri oboznamovaní oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia, ako aj podrobnosti o oprávneniach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení, o zachovaní mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa a o spracúvaní osobných údajov uvedených v oznámení.
2. Smernica je záväzná pre riaditeľa a pre zamestnancov, ktorých zamestnávateľom je Základná škola, Lipová 2, Rajec.
3. Podmienky poskytovania ochrany v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním protispoločenskej činnosti, práva a povinnosti osôb pri oznamovaní protispoločenskej činnosti a vymedzenie pojmov, súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti upravuje zákon o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti.

Článok II.

Základné pojmy

Zákon 54/2019 Z.z. upravuje

- a) podmienky poskytovania ochrany osobám v pracovnoprávnom vzťahu alebo v inom obdobnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „protispoločenská činnosť“),
- b) práva a povinnosti osôb pri oznamovaní protispoločenskej činnosti a
- c) zriadenie, postavenie a pôsobnosť Úradu na ochranu oznamovateľov (ďalej len „úrad“).

Protispoločenská činnosť – je konanie, ktoré je trestným činom ako aj konanie, ktoré je priestupkom alebo iným správnym deliktom; za protispoločenskú činnosť sa považuje aj konanie, ktoré nie je priestupkom alebo iným správnym deliktom, ale pôsobí negatívne na spoločnosť. Inak povedané, ide o každé konanie, ktoré pôsobí negatívne na spoločnosť a presahuje záujem jednotlivca.

Protispoločenskú činnosť chápeme ako konanie, ktoré je trestným činom, priestupkom alebo iným správnym deliktom, alebo pôsobí negatívne na spoločnosť tým, že ohrozuje verejný záujem.

Môže ísť napríklad o toto konanie:

- trestný čin poškodzovania finančných záujmov EÚ
- trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe
- trestné činy verejných činiteľov
- trestné činy korupcie
- iné trestné činy
- priestupky a iné správne delikty

Oznámenie je dobromyseľné uvedenie skutočností, ktoré oznamujeme prokuratúre, správne mu orgánu, Úradu na ochranu oznamovateľov alebo svojmu zamestnávateľovi, o ktorých sme sa dozvedeli v súvislosti s výkonom našej práce a týkajú sa protispoločenskej činnosti.

Oznámením je uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom alebo iným obdobným vzťahom a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti.

Kvalifikovaným oznámením je oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatel'a:

Závažnou protispoločenskou činnosťou sa rozumie:

1. trestné činy podľa [§ 168](#), [§ 170](#), [§ 170b](#), [§ 177](#), [§ 212](#), [§ 213](#), [§ 217](#), [§ 221](#), [§ 226](#), [§ 233a](#), [§ 237 až 240](#), [§ 243](#), [§ 243a](#), [§ 247](#), [§ 247d](#), [§ 251a](#), [§ 252 až 254](#), [§ 261 až 263](#), [§ 266 až 268](#), [§ 271](#), [§ 278a](#), [§ 283](#), [§ 299a](#), [§ 302](#), [§ 305](#), [§ 326 až 327a](#), [§ 328 až 336b](#), [§ 336d](#), [§ 348](#), [§ 352a](#) alebo [§ 374](#) Trestného zákona,

(viď príloha)

2. trestný čin, za ktorý **Trestný zákon** ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou dva roky,
3. správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom, alebo
4. správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 eur,

Oznamovateľom je fyzická osoba, ktorá **v dobrej viere** urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia alebo zamestnávateľovi; za oznamovateľa sa považuje aj fyzická osoba, ktorá v dobrej viere:

1. urobí oznámenie a jej pracovnoprávny vzťah alebo iný obdobný vzťah sa skončil, ak sa dozvedela informácie o protispoločenskej činnosti počas trvania tohto pracovnoprávneho vzťahu alebo iného obdobného vzťahu,
2. urobí oznámenie a jej pracovnoprávny vzťah alebo iný obdobný vzťah ešte nevznikol, ak sa dozvedela informácie o protispoločenskej činnosti počas výberového konania alebo v rámci predzmluvných vzťahov,
3. urobila oznámenie anonymne a jej totožnosť bola odhalená,
4. zverejnila informácie o protispoločenskej činnosti, ktoré sa dozvedela počas výberového konania alebo v rámci predzmluvných vzťahov a jej pracovnoprávny vzťah alebo iný obdobný vzťah ešte nevznikol alebo počas trvania pracovnoprávneho vzťahu alebo iného obdobného vzťahu alebo po skončení pracovnoprávneho alebo iného obdobného vzťahu z dôvodu, že
 - 4a. urobila oznámenie prostredníctvom vnútorného systému preverovania oznámení a nebola oboznámená s výsledkom preverenia podľa **§ 10 ods. 8**, alebo neboli prijaté vhodné opatrenia podľa **§ 10 ods. 8** a následne urobila takéto oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia a nebola v primeranej lehote oboznámená so stavom preverovania alebo s výsledkom preverenia,
 - 4b. urobila oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia a nebola v primeranej lehote oboznámená so stavom preverovania alebo s výsledkom preverenia,
 - 4c. je dôvodná obava, že protispoločenská činnosť môže predstavovať bezprostredné alebo zjavné ohrozenie verejného záujmu, alebo
 - 4d. je dôvodná obava, že v prípade urobienia oznámenia orgánu príslušnému na prijatie oznámenia by jej hrozil postih alebo vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu hrozí, že orgány na prijatie oznámenia nezabezpečia nestranné a nezávislé preverenie skutočností uvedených v oznámení.

Zodpovednú osobu chápeme ako osobu plniacu úlohy, ktoré vyplývajú zamestnávateľovi zo zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti. To znamená, že prijíma, eviduje a preveruje oznámenia o protispoločenskej činnosti zamestnancov.

Konflikt záujmov je situácia, keď súkromný záujem môže vplývať na nezávislé plnenie úloh vykonávaných vo verejnom záujme. Teda situácie, ktoré môžu ohroziť nestrannosť a nezávislosť v rozhodovaní, a tým aj reputáciu či finančné zdravie organizácie.

Článok III.

Zodpovedná osoba

1. Na základe ustanovenia § 10 ods. 1 a 2 zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti plní úlohy zodpovednej osoby v Základná škola, Lipová 2, Rajec zamestnanec : Mgr. Peter Pauliny.
2. Označenie zodpovednej osoby a spôsoby podávania oznámení sú zverejnené aj na webovom sídle zamestnávateľa.
3. Zodpovedná osoba, ktorá plní úlohy zamestnávateľa podľa odsekov 5 až 8 a § 11 ods. 1 (ďalej len „zodpovedná osoba“), je povinná preverovať oznámenia s Hlavným kontrolórom zriaďovateľa.

Článok IV.

Podávanie a prijímanie oznámení

1. Oznámenie možno podať **písomne, ústne alebo elektronickou poštou.**
2. **Písomne** - v uzatvorenej obálke s označením „**Neotvárať – do rúk zodpovednej osoby**“, a to priamo do rúk zodpovednej osoby, alebo poštou na adresu: Lipová 2/2 01501 Rajec. Zamestnanec školy, poverený prijímaním poštových zásielok nie je oprávnený obálku s takýmto označením otvárať a je povinný ju bez zbytočného odkladu postúpiť zodpovednej osobe.
3. **Ústne** - osobne do záznamu zodpovednej osoby na škole, ktorá o ňom vyhotoví zápisnicu.
4. **Elektronickou poštou** – na e-mailovú adresu zodpovednej osoby lipova2zastupca1@centrum.sk

Táto e-mailová adresa je dostupná 24 hodín denne.

5. Oznámenia prijaté prostredníctvom elektronickej pošty, ktoré prijala osoba odlišná od zodpovednej osoby, je táto osoba povinná bezodkladne postúpiť na vybavenie zodpovednej osobe.

Článok V.

Preverovanie oznámení, oprávnenia zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení, evidovanie oznámení a oboznamovanie oznamovateľa s výsledkom preverenia

1. Zodpovedná osoba je povinná prijať a preveriť každé oznámenie.

2. Pri preverovaní oznámenia zodpovedná osoba vychádza z jeho obsahu, bez ohľadu na jeho označenie.

3. Ak z obsahu podania vyplýva, že nejde o oznámenie podľa zákona, ale na vybavenie podania je príslušný iný orgán, zodpovedná osoba podanie bezodkladne postúpi tomuto orgánu. O postúpení podania zodpovedná osoba informuje podávateľa podania, pokiaľ nejde o anonymné podanie.

4. Ak z obsahu podania vyplýva, že oznámením je iba časť podania, preverí sa len príslušná časť podania. Ostatné časti podania, zodpovedná osoba bezodkladne postúpi orgánu príslušnému na vybavenie a budú vybavené podľa príslušnej právnej úpravy (napr. sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach). O postúpení podania zodpovedná osoba informuje podávateľa podania, pokiaľ nejde o anonymné podanie.

5. Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie najneskôr do 90 dní od jeho prijatia. V odôvodnených prípadoch môže zodpovedná osoba túto lehotu predĺžiť o ďalších 30 dní. O tejto skutočnosti, ako aj o dôvodoch predĺženia lehoty je povinná bezodkladne informovať oznamovateľa, pokiaľ nejde o anonymné oznámenie.

6. V prípade potreby doplnenia alebo upresnenia údajov uvedených v oznámení zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu vyzve oznamovateľa na jeho doplnenie, alebo upresnenie s určením primeranej lehoty na uskutočnenie tohto úkonu. Zodpovedná osoba je oprávnená žiadať oznamovateľa o poskytnutie súčinnosti pri preverení oznámenia.

7. Na žiadosť zodpovednej osoby sú zamestnanci a štatutárny orgán zamestnávateľa povinní poskytnúť doklady, iné písomnosti, vyjadrenia, informácie, údaje potrebné na preverenie oznámenia, ako aj ďalšiu nevyhnutnú súčinnosť pri vybavovaní oznámenia.

8. Zodpovedná osoba je povinná zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa.

9. Pri preverovaní oznámenia zodpovedná osoba používa jeho odpis, alebo ak je to možné, jeho kópiu, bez uvedenia údajov, ktoré by identifikovali podávateľa oznámenia.

10. Pokiaľ oznámenie smeruje voči konkrétnemu zamestnancovi alebo štatutárnemu orgánu zamestnávateľa, zodpovedná osoba oboznámi dotknutého zamestnanca, alebo štatutárny orgán zamestnávateľa s informáciami uvedenými v oznámení a umožní im vyjadriť sa k nemu, ako aj predložiť doklady, písomnosti či iné informácie potrebné na spoľahlivé preverenie veci.

11. V prípade, že z obsahu oznámenia, alebo z informácií, ktoré sú obsahom oznámenia, možno zistiť totožnosť podávateľa oznámenia, zodpovedná osoba s takýmito informáciami dotknutého zamestnanca ani štatutárny orgán zamestnávateľa neoboznámi, ale vyzve ho len na uvedenie, resp. predloženie skutočností nevyhnutných na spoľahlivé preverenie oznámenia.

12. O výsledku preverenia oznámenia spíše zodpovedná osoba písomnú správu o výsledku preverenia oznámenia, v ktorej zhrnie skutočnosti, ktoré uvádza oznamovateľ a zároveň sa vyjadrí ku každej skutočnosti, a to z hľadiska preverenia pravdivosti tvrdených skutočností a z hľadiska posúdenia ich právnej relevancie vo vzťahu k možnému naplneniu prvku protiprávnosti.

13. Zodpovedná osoba je povinná oboznámiť oznamovateľa s výsledkom preverenia oznámenia a opatreniami, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, najneskôr do desiatich dní od preverenia oznámenia.

14. Oznámenie je vybavené oboznámením oznamovateľa s výsledkom preverenia oznámenia a opatreniami, ak boli prijaté na základe preverenia oznámenia, prípadne oboznámením oznamovateľa s výsledkom vybavenia oznámenia postúpeného na vybavenie podľa Trestného poriadku, alebo osobitných predpisov, zaslaného zodpovednej osobe od príslušného orgánu na jej žiadosť.

Článok VI.

Evidovanie oznámení a spracúvanie osobných údajov uvedených v oznámení

1. Evidenciu oznámení o protispoločenskej činnosti vedie v zákonom určenom rozsahu zodpovedná osoba v osobitnej dokumentačnej zložke po dobu 3 rokov odo dňa doručenia oznámenia o protispoločenskej činnosti.

2. Zodpovedná osoba je povinná viesť evidenciu podnetov, v ktorej zaznamenáva nasledujúce údaje:

- a. dátum doručenia oznámenia,
- b. meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa,
- c. predmet oznámenia,
- d. výsledok preverenia oznámenia,
- e. dátum skončenia preverenia oznámenia.
- f. dátum a spôsob oboznámenia oznamovateľa oznámenia s výsledkom preverenia.

Vyššie uvedené osobné údaje dotknutej osoby sa spracúvajú v súlade s čl. 6 ods. 1 písm. c) NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), resp. v súlade s ust. § 13 ods. 1 písm. c) zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. Každé novoprijaté oznámenie je zodpovedná osoba povinná bezodkladne zaevidovať v evidencii oznámení pod číslom oznámenia, ktorý pozostáva z poradového čísla jeho doručenia a roku doručenia.

Článok VI.

Záverečné ustanovenia

1. Táto smernica je zverejnená a sprístupnená na webovom sídle
2. Táto smernica nadobúda účinnosť dňa 1.9.2023

V Rajci, dňa 01.09.2023

PaedDr. Marian Paprskár
Základná škola, Lipová 2, Rajec